כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות והסובבים אותם.

כלי המחקר הינם גרסאות אשר נעשה בהן שימוש על ידי החוקרים עצמם ולכן יתכנו אי התאמות בין פרטי הכלי המקורי לבין הפרטים המתוארים במאגר.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

לקרן שלם אין זכויות על הכלים המוזכרים באתר זה.

ניתוח כלי מחקר

שם כלי המחקר
מדריכי ראיון – עבור אנשים עם מוגבלות פיזית המשתמשים בניידות ב"תג נכה" ועבור מורשי השימוש בתג

שנה ומחבר
אורית מועלם, 2026

מטרת כלי המחקר
מדריכי הראיונות נועדו להשיב על שאלות המחקר הבאות: 1. מהי המשמעות של הזכות לתג חניה, בקרב אנשים עם מוגבלות בניידות פיזית והמורשים לשימוש בתג מטעמם? 2. מהם האתגרים בהם נתקלים משתמשי התג, ומהן אסטרטגיות ההתמודדות שלהם? 3. כיצד מתעצבות תפיסותיהם של משתמשי התג, את העצמי הרגשי והחברתי לאור השימוש בתג? 4. מהי עמדתם של משתמשי התג כלפי המסגרת החוקית והמדינית ביחס לאתגרי תג החניה, וכיצד לתפיסתם ניתן לייעל אותם?

סוג כלי המחקר
ראיון עומק מובנה למחצה

אוכלוסיית היעד
אנשים עם מוגבלות פיזית שיש להם תו נכה או מורשי שימוש בתג נכה

תיאור הכלי
על בסיס סקירת הספרות נבנו שני מדריכי ריאיון המכילים שלושה עולמות תוכן זהים עבור המשתתפים עם מוגבלות פיזית בניידות ועבור המורשים לשימוש בתג. בעוד שלקבוצת אנשים עם מוגבלות פיזית בניידות נוספו שני עולמות תוכן ייחודיים, של זכאות לתג ושימוש בתג המשויך לרכב נוסף (נספחים 1-2). להלן עולמות התוכן: 1. זכאות לתג (לדוגמה: "תאר/י את התהליך והחוויה שעברת עד לקבלת תג החניה"). 2. השימוש בתג (לדוגמה: "ספר/י על החוויה בשימוש בתג החניה וכיצד את/ה מתמודד/ת עם אתגרים שעולים?"). 3. השימוש בתג המשויך לרכב נוסף (לדוגמה: "כיצד משפיע השימוש ברכב נוסף עם תג חניה על שגרת היום יום שלך?"). 4. הפן החברתי (לדוגמה: "מהן התגובות שחווית מהסביבה בכל הנוגע לזכאות ולשימוש בתג?"). 5. הפן המדיני-משפטי (לדוגמה: "מה דעתך על המדיניות הנוכחית בנוגע לכפילות התג ולמנגנוני האכיפה?").

אורך כלי המחקר
הראיונות נמשכו כשעה וחצי.

תוקף ומהימנות

אמינות - על מנת ליצור אמינות במחקר הנוכחי, ננקטו מספר צעדים הנשענים על פרמטרים של מושג האמינות. תחילה, התבצע בדיקת פרשנות עם המשתתפים במהלך המחקר ולאחריו, לשם מתן הזדמנות לתיקון טעויות ולדיוק המסר המועבר. באופן דומה, ממצאי המחקר נשלחו למשתתפים כדי לוודא שהכתיבה נאמנה לתפיסותיהם (שלסקי ואלפרט, 2007). שלב זה הניב משוב חיובי מצד המשתתפים שהתפנו למלאכת הקריאה, אשר חיזק את מהימנות הניתוח. הם ציינו כי זיהו את קולם ואת חוויותיהם באופן ברור בממצאים, ואישרו כי הפרשנות תואמת את תפיסותיהם האישיות. לצד זאת, אחת המרואיינות העלתה צורך לדייק היבט מסוים בפרשנות. שינוי זה שולב בגרסה הסופית של הממצאים, ובכך תרם לחיזוק תוקפם ולהבטחת ייצוג נאמן של המשמעויות הסובייקטיביות של המשתתפים. בנוסף, התקיימה הערכת עמיתים (שקדי, 2003), במסגרתה מנחת המחקר פרופ' שירלי ורנר הייתה מעורבת בכל השלבים. זאת במטרה לקבל משוב חיצוני על הטיות אפשריות, משמעויות נוספות ואי-בהירות בנתונים. בד בבד, נערך תיעוד מפורט של שלבי המחקר בסגנון "גדוש" (גירץ, 1973/1990) המתאר את ההקשר (לויצקי, 2009), כך שהתאפשרה גישה לחומרים ראשוניים להבנת תהליך המחקר וכן להסקת המסקנות בדיעבד.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי

1. "תג הזהב" או "תג פח אשפה"? תג חניה כפול לרכב נכה בישראל: תפיסות של מקבלי השירות המוגבלים בניידות פיזית והמורשים לשימוש בתג מטעמם.
2026, אורית מועלם, בהנחית: שירלי ורנר, בית הספר לעבודה סוציאלית, האוניברסיטה העברית.
מק"ט 890-821-2025

לשימוש פנימי – מיקום במאגר כלי המחקר של הקרן

כלי מחקר > הנגשה ונגישות לאנשים עם מש"ה > הנגשה פיזית > מדריכי ראיון – עבור אנשים עם מוגבלות פיזית המשתמשים בניידות ב"תג נכה" ועבור מורשי השימוש בתג

קישורים שימושיים

למאגר מחקרי הקרן>>

למאגר כלי המחקר באתר הקרן>>

מדריכי ראיון – עבור אנשים עם מוגבלות פיזית בניידות ועבור מורשי השימוש בתג

(אורית מועלם, 2026)

<u>נספח 1: מדריך ריאיון עבור אנשים עם מוגבלות פיזית בניידות</u>

שאלת פתיחה-

ספר/י קצת על עצמך ועל המוגבלות הפיזית בניידות איתה את/ה מתמודד/ת.

1. **זכאות לתג**

תאר/י את התהליך והחוויה שעברת עד לקבלת תג החניה?

- האם יצא לך לבקש הארכה לזכאות לתג? במידה וכן, איך חווית את התהליך?
- אילו שינויים חלו אצלך מאז שקבלת את התג?

2. **השימוש בתג**

ספר/י על החוויה בשימוש בתג החניה וכיצד את/ה מתמודד/ת עם אתגרים שעולים?

- מלבד החניה, באילו עוד אופנים מסייע לך התג?
- האם ישנן סיטואציות בהן את/ה נמנע/ת משימוש בתג? מדוע?
- איך את/ה חווה את החובה להצמיד את התג לשמשת הרכב?

3. **השימוש בתג המשויך לרכב נוסף**

כיצד משפיע השימוש ברכב נוסף עם תג חניה על שגרת היום יום שלך?

- מה היו השיקולים לבחירת המורשה לשימוש בתג?
- מה ידוע לך על השימוש שנעשה בתג שלא בנוכחות שלך?

4. **הפן החברתי**

מהן התגובות שחווית מהסביבה בכל הנוגע לזכאות ולשימוש בתג?

- מה לדעתך יכול לשפר את המודעות הציבורית/חברתית לנושא?
- כיצד את/ה חווה את סוגיית הזכאות לתג בקרב אנשים עם מוגבלויות אחרות?

5. **הפן המדיני-משפטי**

מה דעתך על המדיניות הנוכחית בנוגע לכפילות התג ולמנגנוני האכיפה?

- מהן התחושות והמחשבות שיש לך סביב תכנון ועיצוב עירוני בהקשר לשימוש בתג?
- מה לדעתך יקרה אם יבטלו את הזכאות הכפולה?

שאלות סיום-

- האם יש משהו נוסף שהיית רוצה לשתף?
- איך היה עבורך להתראיין? אשמח לקבל משוב נקודות לשיפור או לשינוי אם ישנן.

<u>נספח 2: מדריך ריאיון עבור מורשי השימוש בתג</u>

שאלות פתיחה-

ספר/י קצת על עצמך ועל הקשר שלך למי שקבלת ממנו את הזכאות לתג.

ספר/י על המוגבלות הפיזית בניידות איתה מתמודד מי שהעניק לך את הזכאות לתג.

1. **השימוש בתג-**

ספר/י על החוויה בשימוש בתג החניה וכיצד את/ה מתמודד/ת עם אתגרים שעולים?

- מה המשמעות של התג עבורך ועבור האדם הזכאי לתג?
- איך את/ה חווה את החובה להצמיד את התג לשמשת הרכב?
- מלבד החניה, באילו עוד אופנים מסייע לך התג?
- האם ישנן סיטואציות בהן את/ה נמנע/ת משימוש בתג? מדוע?
- במידה והאדם עם המוגבלות לא נמצא איתך ברכב - באיזה אופן תבחר להתנהל ומדוע?

2. **הפן החברתי**

מהן התגובות שחווית מהסביבה בכל הנוגע לזכאות ולשימוש בתג?

- מה לדעתך יכול לשפר את המודעות הציבורית-חברתית לנושא?
- כיצד את/ה חווה את סוגיית הזכאות לתג בקרב אנשים עם מוגבלויות אחרות?

3. **הפן המדיני-משפטי**

מה דעתך על המדיניות הנוכחית בנוגע לכפילות התג ולמנגנוני האכיפה?

- מהן התחושות והמחשבות שיש לך סביב הנושא של חידוש פני העיר בקשר לשימוש בתג?

- מה לדעתך יקרה אם יבטלו את הזכאות הכפולה?

שאלות סיום

- האם יש משהו נוסף שהיית רוצה לשתף?
- איך היה עבורך להתראיין? אשמח לקבל משוב נקודות לשיפור או לשינוי אם ישנן.